

Anette Johansen Quale (1974-2010)

PUBLISERT 5. juli 2010

Vår kjære kollega ved Sunnaas sykehus, Anette, har gått ut av tiden, 35 år gammel.

Anette var først utdannet fra Norges Toppidrettsgymnas, deretter som Bachelor of Art i psykologi fra Alaska i 1998, og senere som cand.psychol. fra Universitetet i København i 2001. Hun var tidligere toppidrettsutøver i alpint.

Anette skrev sin hovedoppgave om positiv psykologi og fortsatte å utvikle disse tankene videre. Essensen i hovedoppgaven hennes var at sykdom og skade også kan bidra til personlig vekst.

Anette var i det ytre pen og i det indre et empatisk, klokt, humorfylt og begavet menneske. Da hun var nytilsatt, kunne enkelte pasienter spørre henne om hvor ung hun var. Det tok hun med profesjonalitet, alvor og humor.

Anne-Kristine Schanke var veileder for Anette både klinisk og forskningsmessig i den tiden hun var ansatt på Sunnaas sykehus, og husker henne som strukturert, jordnær og handlekraftig.

Sensommeren 2002, den gang Anette var klinisk psykolog ved Avdeling for multitraumer og ryggmargsskader, skapte vi et forum vi kalte Unge forskere. Ingar Larsen, Toril Ødegårdsstuen, Anita Kjeverud og Anne-Kristine Schanke, som sjefpsykolog, var også med. Bakgrunnen var at vi så at personer med ryggmargsskader og multitraumer viste varierende grad av tilpasning. Særlig bekymret vi oss over personer med høyt lidelsestrykk som det var vanskelig å være til hjelp for. Etter ukentlige møter i forskningsgruppen som gikk over ca. ett år, hadde vi fått ferdig en protokoll for hvordan vi bedre skulle undersøke psykososial tilpasning etter alvorlige

skader. To av medlemmene i Unge forskere, Anita og Anette, la data frem på Den Første Europeiske Spinale Psykologi-kongress ved Stoke Mandeville i England 2005. Fordi gruppen hadde satt seg godt inn i internasjonal litteratur, viste det seg at vårt prosjekt plasserte seg midt i forskningsfronten. Vi så at vi måtte lage et forskningsprosjekt og søke midler, og Anette ble spurt om hun kunne tenke seg å bli oppført som kandidat. Etter noen dager kom svaret: «Før meg opp,» med smiletegn bak. Anette formidlet helt til det siste små og store meldinger med varme, klemmer og smiletegn. Det ble søkt midler fra Helse og Rehabilitering, og hun fikk penger til sitt Ph.D.-prosjekt. Prosjektet hadde som siktemål å få kunnskap om hvordan det går med en gruppe av de hardest skadde personer i Norge.

Anette rakk å skrive tre artikler og publisere to av dem. Den ene studien vakte internasjonal interesse, og hun rakk å oppleve anerkjennelsen. På en resilienskongress med Bonanno høsten 2009 kunne hun se at hennes data matchet store gruppedata.

Anette hadde fått kreftdiagnosen da hun skrev artikkel 2 og artikkel 3. Skrivningen på doktorgraden representerte et fristed for henne, og hun fikk skrive om resiliens, eller menneskelig hardførhet stilt overfor store livspåkjenninger, som uventet skulle bli et sentralt tema i hennes eget liv. Bare få måneder før hun måtte gi tapt, bestemte Anette seg for å skrive den fjerde artikkelen fremfor å begynne på sammenfatningen til sin Ph.D.-grad. Hun syntes det var så moro, hun ville ha med det fjerde arbeidet. Fokus på mestring og positiv tenkning var ikke kun et akademisk prosjekt for Anette, det var en del av hennes væren i verden.

Like før hun døde, ga hun uttrykk for stor sorg over at hun ikke ville rekke å fullføre. «Poenget er jo å omsette det jeg har funnet ut, til nytte for pasientene,» sa hun. Så leverte hun stafettspinnen videre. Men hun håpet fortsatt at sykdommen skulle snu.

For psykologene var Anette en kjær kollega og en ressurs. Vi verdsatte dypt alt hun sto for – alt som var henne. Vi savnet hennes nærvær etter at hun ble syk. Det er godt å tenke på at vi var like glad i Anette som vi vet hun var i oss.

Anette, som var en sterk person fysisk og mentalt, måtte likevel gi tapt for en aggressiv sykdom. Vi psykologer sørger. Men hennes datter Anniken, ektefelle Christian, hennes foreldre, bror, svigerforeldre og mange venner, har lidd mye større tap enn vi.

Det har blitt slik at alle psykologer som har arbeidet ved Sunnaas, fortsetter å være en del av fellesskapet – i våre hjerter og tanker. Så lenge det finnes psykologer fra Sunnas sykehus som kan minnes Anette, vil hun tilhøre vårt fellesskap.

Rehabiliteringspsykologien i Norge har lidt et stort tap ved Anettes bortgang, vi kan ikke lenger rådføre oss med henne. Vi skal prøve så godt vi kan uten henne og ta vare på de viktige perspektiver hun holdt frem som kliniker og forsker.

Anette døde altfor tidlig. Vi er stolte over å ha hatt henne som kollega. Vi vil huske hennes vakre øyne og smilende ansikt. Vi kommer til å savne hennes små skritt som gikk så fort i korridorene her.

Psykologene på Sunnaas sykehus lyser fred over Anettes minne. Vi vil holde minnet om henne levende ved å omtale henne som det vitale, humørfylte og kloke mennesket hun var.

For psykologene ved Sunnaas

Anne-Kristine Schanke

Ingar Larsen

Solveig Lægreid Hauger

Marianne Løvstad

Solrun Sigurdardottir

Anita Kjeverud

Toril Ødegårdstuen

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 47, nummer 7, 2010, side